

Sygn. akt IV CSK 657/13

POSTANOWIENIE

Dnia 16 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa M. P.
przeciwko J. D.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 16 kwietnia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 6 czerwca 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza na rzecz powoda od pozwanego kwotę 1800,-
(jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ k.p.c. wskazując na cechy konstrukcyjne skargi i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. W wypadku powołania we wniosku przesłanki określonej w punkcie pierwszym tego artykułu należy sformułować zagadnienie prawne oraz przedstawić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01 OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, niepubl.). Zaistnienie przesłanki określonej w punkcie drugim wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001, II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01 OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, niepubl.). Dla skutecznego natomiast powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej.

Argumentacja skarżącego powołana w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie prowadzi do stwierdzenia, że wystąpiły przesłanki, o których mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Skarżący w ogóle nie sformułował zagadnienia prawnego wbrew wymogowi uczynienia tego w sposób w sposób abstrakcyjny, precyzyjny i generalny. Stwierdzenie, że zachodzi potrzeba

rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego związanego ze stosowaniem przepisu art. 321 § 1 k.p.c. przez sąd drugiej instancji w kontekście wynikającego z art. 176 Konstytucji RP prawa do rozpoznania sprawy w dwuinstancyjnym postępowaniu nie odpowiada wymogowi sformułowania zagadnienia prawnego. Ustalono jest stanowisko, że pojęcie „zagadnienie prawne” powinno być interpretowane w sposób zbliżony do „zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości”, o którym mowa w art. 390 § 1 k.p.c. Wskazując natomiast na potrzebę wykładni art. 321 § 1 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 386 § 4 k.p.c. skarżący przytacza poglądy doktryny i orzecznictwa, ale nie wskazuje na ugruntowane rozbieżności stanowisk ani nie wykazuje, że przepis ten budzi poważne wątpliwości, a więc wątpliwości kwalifikowane. Wbrew twierdzeniu skarżącego utrwalone jest stanowisko orzecznictwa i doktryny, że określenie podstawy prawnej żądania należy do sądu zarówno pierwszej, jak i drugiej instancji (art. 378 k.p.c.), niezależnie od podstawy prawnej wskazanej przez powoda, w tym dopuszczalna jest zmiana reżimu odpowiedzialności z *ex contractu* na *ex delicto*. Wskazuje się nadto, że sąd drugiej instancji nie uchybia ani art. 384 k.p.c., ani art. 231 § 1 k.p.c. jeżeli dokonuje zmiany podstawy prawnej rozstrzygnięcia i to także w razie zmiany na mniej korzystną dla skarżącego, zwłaszcza wówczas, gdy rozstrzygnięcie zapada w oparciu o ustalony przed sądem pierwszej instancji stan faktyczny. Zagadnienie prawa strony do rozpoznania sprawy w dwóch instancjach wiąże się z wykładnią art. 386 § 4 k.p.c. w zakresie pojęcia „istoty sprawy”, które nie obejmuje sytuacji zmiany kwalifikacji prawnej roszczenia przez sąd drugiej instancji, przy zaakceptowaniu ustalonego stanu faktycznego, skoro roszczenie było poddane osądowi. W tym aspekcie nie zachodzi wątpliwość co do wykładni art. 386 § 4 k.p.c., zwłaszcza, że w wypadku zaistnienia przesłanek w nim określonych, wprowadził fakultatywność uchylenia wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, przy czym potrzeba takiego rozstrzygnięcia dokonywana jest *in casu*. Nie zachodzi oczywista zasadność skargi kasacyjnej przede wszystkim z uwagi na logiczną sprzeczność w łącznym wskazaniu na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, lub potrzeby wykładni wyklucza oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, skoro popełnione przy ferowaniu zaskarżonego wyroku uchybienie w zakresie

stosowania prawa muszą mieć kwalifikowany charakter i nie mogą podlegać różnym ocenom. O oczywistej zasadności skargi nie świadczy przekonanie skarżącego o wadliwości zaskarżonego rozstrzygnięcia, a rażące, kwalifikowane i widoczne *prima facie* naruszenie przepisów prawa.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji, o kosztach rozstrzygając zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. oraz § 6 pkt 6 i § 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490).

[aw]

jw